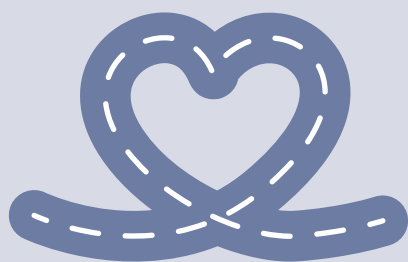

Göteborgs Stads
kvalitetskrav på bilpool

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads kvalitetskrav på bilpool

Beslutat i Göteborgs Stad Kommunfullmäktige
2017-01-26 (handling 2016, nr 225)

Göteborgs Stad kan bidra till en ökad tillgång på bilpoolstjänster genom att ge förtur till vissa parkeringsytor på kommunal tomtmark där det kan vara lämpligt med hänsyn till antal platser, parkeringsbehov etc. Staden kan också ta hänsyn till förekomsten av bilpooler vid hanteringen av p-tal vid planering av bebyggelse. Då behövs vissa kvalitetskrav för att säkerställa en rättsäker hantering.

Syftet är att underlätta användandet av delade mobilitetstjänster som minskar

behovet av bilar och parkeringsytor, särskilt i områden där det råder brist på parkering.

I denna bilaga redovisas Göteborgs Stads kvalitetskrav på bilpooler. Den typ av publika bilpoolsbilar som kan komma ifråga om förtur till parkering kännetecknas av följande.

Bilpoolsadministratör

Den organisation som äger bilpoolsbilarna och ansvarar för bilpoolen ska vara en juridisk person. Dock behöver det inte vara samma juridiska person som administrerar bilpoolen och som äger bilarna. Exempel på juridiska personer är aktiebolag, ekonomiska föreningar och myndigheter.

Organisationen ska ha en uttalad och tydligt avgränsad verksamhet som syftar till att erbjuda öppna bilpoolstjänster till organisationer och/eller privatpersoner. Verksamhetssyftet ska vara publikt tillgängligt och exponerat, till exempel genom marknadsföring på hemsida.

Om poolbilar hyrs ut till externa användare ska administratören ha tillstånd att yrkesmässigt hyra ut fordon enligt Lag (1998:492) om biluthyrning.

Om administratören är ett biluthyrningsföretag ska bilpoolsverksamheten hållas väl avgränsad från den vanliga uthyrningsverksamheten.

Motivering:

Ett antal privatpersoner kan dela bil genom avtal som reglerar tillgången och sedan betrakta detta som en poolbil. Nya former av delningstjänster innebär också att privata bilar kan hyras ut genom centrala bokningssystem.

Sådana former av bildelning kan vara positiva, men ger inte garanterad publik tillgång till bilpoolstjänster i stor omfattning och skulle kunna missbrukas för att få tillgång till eventuella förmåner.

Genom att kräva att bilpoolen ska vara en juridisk person som är öppen för externa användare förtydligas att privatägda bilar inte berättigar till förmåner och att företagsägda bilar som delas av många anställda inte är publika bilpoolsbilar.

För att inte alla bilar som hyrs ut av biluthyrningsföretag ska omfattas av definitionen är det motiverat att dessa kan visa hur bilpoolsbilarna hålls åtskilda från vanliga hyrbilar.

Förare, fordon och parkering

Fotograf: Klas Eriksson

Medlemmen som bokar bil kan vara en enskild person eller en verksamhet.

Bilpoolstjänsten ska vara publik, det vill säga öppen och tillgänglig för alla privatpersoner och organisationer som önskar vara medlemmar under förutsättning att medlemmarna uppfyller rimliga krav på körkortsinnehav, betalningsförmåga etc.

Fordon som regelbundet används i bilpoolen ska normalt inte utnyttjas för vanlig biluthyrning. Med vanlig biluthyrning avses att förare och biluthyrare tecknar ett avtal för användning vid varje enskilt tillfälle.

Parkeringsplatser som används till bilpoolbilar ska vara reserverade för utpekade fordon och tjäna som bas- eller hemmaparkering.

Motivering:

En bil som ägs av ett företag eller sluten förening och används av anställda, respektive medlemmar i föreningen, betraktas i detta sammanhang inte som en bilpool även om den används av många förare.

Det kan vara ett effektivare sätt att använda bilar och staden ser positivt på bildelning. Men för att beviljas förmåner ställs krav på publik tillgänglighet, exempelvis genom att närboende och andra intresserade kan bli medlemmar i en bilpool som ägs av ett kooperativ eller att företagsägda bilar är öppna för utomstående.

Kravet på fast parkeringsplats syftar till att exkludera flytande bilpooler från eventuella förmåner. Flytande bilpool är en form av bildelning där poolbilar i gatumiljö kan hämtas och lämnas på valfri plats inom ett definierat område.

Jämfört med traditionell bilpool ger flytande bilpool jämförelsevis lågt nyttjande av parkeringsytor eftersom det måste finnas många tomma p-tytor per bil om systemet ska fungera. De konkurrerar dessutom i högre grad med kollektivtrafik eftersom de kan användas för envägsresor inom en tätort.

Bokningssystem och bokningstid

Bilarna ska vara tillgängliga för enstaka resor i ett öppet bokningssystem.

Bilpoolsadministratören ska ha ett bokningssystem som bygger på självbetjäning. Samtliga bilar ska kunna bokas av flera förare. Vid användning av ett fordon i en bilpool ska det inte behöva tecknas ett nytt avtal vid varje enskilt användningstillfälle. Den minsta bokningsbara tiden ska inte vara längre än två timmar. All användning och körning med bilpoolsbilar ska vara avgiftsbelagd och debiteras användaren.

Nyttjandet av poolens bilar under en specificerad period på minst tre månader eller löpande från ett startdatum ska regleras i ett avtal mellan nyttjaren och bilpoolsorganisationen som reglerar bilpoolsadministratörens och förarens olika skyldigheter och rättigheter.

För att räknas som publika bilpoolsbilar måste fordonen vara öppna och bokningsbara för alla medlemmar/användare under minst 118 timmar per vecka. Bilar som kan bokas publikt mindre än 118 timmar räknas inte som publika bilpoolsbilar. Detta gäller även om bilarna ägs av organisation som bedriver öppen bilpoolsverksamhet med andra bilar, eller på annan plats.

Endast en mindre del av det totala antalet resor med bilpoolens bilar får utföras av personer som är anställda hos bilpoolsadministratören. Bilpoolsoperatören ska vid anmodan kunna styrka att högst 20 procent av antalet debiterade resor utförts av anställda.

Motivering:

Det viktigaste kriteriet för att skilja bilpooler från traditionell biluthyrningsverksamhet är att bilpoolen tillåter bokning av kortare nyttjandetider än ett dygn samt att hanteringen sker i självbetjäning.

För att en bilpool ska kunna fungera krävs det att transaktionskostnaden är låg för varje användningstillfälle, vilket ger låga kostnader för bilpoolsadministratören. I praktiken innebär detta att förarna måste kunna sköta hela processen att boka, hämta, köra och lämna tillbaka bilen med självbetjäning.

Detta förutsätter i sin tur att det finns avtal mellan förare och bilpoolsadministratör för en längre specificerad period. Kravet att varje bil ska kunna bokas av flera nyttjare samt minimigränsen på tre månader har satts för att skilja bilpoolen från långtidshyra.

En gräns för den minsta bokningsbara tiden har satts till två timmar för att skilja bilpoolen från mer traditionell biluthyrning. De flesta bilpooler tillåter idag en minsta bokningstid på en timme. Krav på öppen bokning ställs för utesluta företagsägda bilar som delas av många anställda, eller delas av anställda i flera företag, men inte är öppna för allmänheten och därmed inte ökar tillgången på publika mobilitetstjänster.

Däremot medger definitionen användning av så kallade halvöppna pooler, det vill säga när företag eller organisationer reserverar bilpoolsbilar för tjänstekörning under dagtid på veckodagar mellan exempelvis 07.00 – 17.00 medan bilpoolsbilarna under övrig tid är öppna för alla medlemmar.

Redovisning

Bilpoolsadministratören ska använda ett redovisningssystem. Med detta ska det vara möjligt att leverera en sammanställning över antalet användningstillfällen till varje enskild förare som använder bilpoolens fordon. För varje användningstillfälle ska tidsåtgång och körsträckor kunna specificeras.

Motivering:

Krav på redovisning är ett sätt att undvika missbruk samt att på ett trovärdigt sätt kunna kontrollera uppgifter om exempelvis antalet användare. I de fall som bilpoolen fungerar som en betaltjänst, får föraren normalt en faktura/räkning. Det är rimligt att kräva att fakturan innehåller information om tid och körsträckor.